

REFERAT Udvalg for lighed i sundhed d. 26-06-2025

Mødedato Torsdag d. 26. juni 2025 kl. 09:00

Mødested Konferencelokalet, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget.....	3
Investeringsoplæg om afprøvning af 'sociale henvisninger'.....	4
Ansøgning fra Mental Talk.....	6
Strategi for samarbejde med civilsamfundet.....	8
Drøftelse af prøvehandling i samarbejde med Norddjurs Kommune.....	9
Gensidig orientering.....	10
Mødedeltagelse.....	11

Punkt 1: Godkendelse af referat fra seneste møde i udvalget

1-00-14-22

Resume

Godkendelse af referat fra udvalgets møde den 24. april 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 24. april 2025 godkendes.

Sagsfremstilling

Referatet fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 24. april 2025 kan tilgås i FirstAgenda.

Beslutning

Referat fra møde i udvalg for lighed i sundhed den 24. april 2025 blev godkendt.

Punkt 2: Investeringsoplæg om afprøvning af 'sociale henvisninger'

1-00-14-22

Resume

Udvalg for lighed i sundhed blev på møde den 24. april 2025 orienteret om status på et igangsat udviklingsarbejde, hvor målet er at afprøve potentialet ved 'sociale henvisninger' i Norddjurs Kommune. Afprøvningen ønskes gennemført som en social effektinvestering i et partnerskab mellem Den Sociale Investeringsfond, øvrige fonde, civilsamfund, kommune og region.

I denne sag forelægges udkast til projektbeskrivelse. Materialet forelægges med henblik på at indhente bemyndigelse til at forhandle et færdigt investeringsoplæg på plads. En endelig godkendelse af investeringsoplægget og indgåelse i den sociale investering vil være betinget af, at der findes finansiering til resultatbetaling fra puljen til 'Nye initiativer til øget lighed i sundhed'. Endelig godkendelse finder først sted, når forslag til betalingsmodel er udarbejdet mellem parterne.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at administrationen bemyndiges til at færdiggøre investeringsoplægget sammen med de øvrige parter,

at administrationen bemyndiges til at forhandle betalingsmodel og betingelser på plads med henblik på endelig politisk beslutningstagen i regionsrådet til efteråret,

at der reserveres finansiering til resultatbetaling til Den Sociale Investeringsfond på maksimalt 5 mio. kr. på 'Puljen til øget lighed i sundhed', og

at der i forlængelse heraf afsættes 1,5 mio. kr. i 2025 til følgeforskning fra 'Puljen til øget lighed i sundhed'.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har udarbejdet en styrende politisk ambition, som blandt andet sigter mod at mindske ulighed i sundhed. Til at understøtte dette arbejde er der etableret en pulje 'Nye initiativer til øget lighed i sundhed', der blandt andet skal bruges til at iværksætte initiativer, der tager afsæt i en social investeringstilgang.

I forbindelse med dette arbejde har regionen indgået en samarbejdsaftale med Den Sociale Investeringsfond. Det er i regi af denne samarbejdsaftale, at en afprøvning af en social effektinvestering om sociale henvisninger ønskes gennemført.

Sociale henvisninger

Sociale henvisninger (på engelsk Social Prescribing) handler om, at en sundhedsprofessionel, fx en praktiserende læge, henviser borgere og patienter til ikke-medicinske tjenester i lokalsamfundet for at forbedre deres trivsel og sundhed samt i højere grad opnå forbindelse til kommunale tilbud (sundhed, social, beskæftigelse).

Konkret anvendes sociale henvisninger til at koble patienter til fællesskaber og aktiviteter lokalt, der kan forbedre deres mentale og sociale velbefindende, styrke deres sociale netværk og bistå til at styrke egenomsorgen i forhold til sociale og sundhedsmæssige problematikker.

Ambitionen er at udvikle og modne en ny velfærdsløsning i dansk kontekst, der kan være med til at skabe et mere bæredygtigt sundhedsvæsen, reducere social og geografisk ulighed i sundhed samt bidrage med erfaringer, der kan udbredes i en bredere dansk kontekst eventuelt via de kommende sundhedsråd.

Projektbeskrivelse

Region Midtjylland indgår i et partnerskab med Norddjurs Kommune, Den Sociale Investeringsfond, Østifterne, Lægefællesskabet i Grenå, lokale civilsamfundsaktører og not a box om at afprøve potentialet ved 'sociale henvisninger' i Norddjurs Kommune via en social effektinvestering.

Partnerskabet har udarbejdet et udkast til projektbeskrivelse, hvor formål, indsats, målgruppe, forventede resultater, organisering, tidsplan mv. er beskrevet. Udkast til projektbeskrivelsen er vedlagt til orientering.

Den overordnede model for en social effektinvestering er, at Den Sociale Investeringsfond stiller risikovillig kapital til rådighed for finansiering af indsatsen. Hvis indsatsen skaber den forventede effekt, tilbagebetales Den Sociale

Investeringsfond med et risikotillæg; hvis effekten udebliver eller er mindre end forventet, betaler Norddjurs Kommune, Region Midtjylland og Østifterne ikke eller mindre tilbage.

Der er 2 betalingsmål i investeringen, henholdsvis et betalingsmål, der omhandler fald i sundhedsyndelser målt pr. patient, der modtager en indsats via en 'social henvisning'. Region Midtjylland og Norddjurs Kommune er mulige resultatbetalere af dette betalingsmål. Og et betalingsmål, der omhandler øget livstilfredshed. Resultatbetaling på dette mål finansieres af Østifterne.

Civilsamfund

Et andet vigtigt ben i pilotprojektet er opbygning af civilsamfundet. Fonden Østifterne har udover finansiering af resultatbetalingen for trivselsmålet også givet tilsagn om at finansiere en donation på 1,5 mio. kr. til opbygning af kapaciteten i civilsamfundet i Norddjurs Kommune.

Pilotaft prøvningen i Norddjurs Kommune etableres med henblik på at udvikle 'sociale henvisninger' som koncept i en dansk kontekst og afprøve, hvorvidt metoden har potentiale til national skalering i Danmark.

Derfor er der sideløbende med udviklingen af investeringen arbejdet på at tilknytte en forskningsgruppe, der kan samle viden og data og danne et vidensgrundlag, der kan benyttes i en eventuel skalering af modellen. Finansieringen til følgeforskning er endnu ikke på plads og vil blive afsøgt i den videre projektudvikling.

Oplæg til følgeforskning

Pilotaft prøvningen i Norddjurs etableres med henblik på at udvikle 'sociale henvisninger' som koncept i en dansk kontekst og for at afprøve, hvorvidt metoden har potentiale til national skalering i Danmark.

Derfor er der sideløbende med udviklingen af investeringen arbejdet på at tilknytte en forskningsgruppe, der kan samle viden og data og danne et vidensgrundlag, der kan benyttes i en eventuel skalering af modellen.

I vedlagte oplæg til følgeforskning skitseres et dybdegående følgeforsknings-projekt, der kobler kvantitativ effekt- og sundhedsøkonomisk evaluering med analyser af implementering og borgeroplevelser. Der foreslås tre arbejdsplaner, som til sammen belyser:

- Hvordan indsatsen virker, hvad den koster, og om der er økonomiske gevinster (arbejdsplan 1)
- Hvilken målgruppe indsatsen når, og hvem der får udbytte af den (arbejdsplan 2)
- Hvordan indsatsen udmøntes i mødet mellem sundhedsvæsen, civilsamfund og borgere (arbejdsplan 3).

Forskningsprojektet foreslås gennemført i et samarbejde mellem DEFACTUM, Region Midtjylland, og forskningsgruppen MOVE, som er forankret på Forskningsenheden for Almen Praksis og på Institut for Folkesundhed, Aarhus Universitet.

Den samlede sum til følgeforskning udgør 6 mio. kr. Finansieringen til følgeforskning er endnu ikke på plads og vil blive afsøgt i den videre projektudvikling.

Det indstilles, at der afsættes 1 mio. kr. fra 'puljen til lighed i sundhed' til DEFACTUMS aktiviteter til gennemførelse af arbejdsplan 1 samt 0,5 mio. kr. til medfinansiering af arbejdsplan 2.

Beslutning

Udvalg for lighed i sundhed godkendte, at administrationen bemyndiges til at færdiggøre investeringsoplægget sammen med de øvrige parter, at administrationen bemyndiges til at forhandle betalingsmodel og betingelser på plads med henblik på endelig politisk beslutningstagen i regionsrådet til efteråret, at der reserveres finansiering til resultatbetaling til Den Sociale Investeringsfond på maksimalt 5 mio. kr. på 'Puljen til øget lighed i sundhed', og at der i forlængelse heraf afsættes 1,5 mio. kr. i 2025 til følgeforskning fra 'Puljen til øget lighed i sundhed'.

Bilag

Udkast - Projektbeskrivelse sociale henvisninger i Norddjurs Kommune

Følgeforskning på 'sociale henvisninger'

Punkt 3: Ansøgning fra Mental Talk

1-00-14-22

Resume

Foreningen Mental Talk har henvendt sig til Region Midtjylland med en ansøgning om støtte til Mental Talk-arrangementet i 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at det drøftes, om Region Midtjylland skal yde støtte til Mental Talk-arrangementet i 2025.

Sagsfremstilling

Foreningen Mental Talk har henvendt sig til Region Midtjylland med en ansøgning om støtte til Mental Talk 2025. Henvendelsen er vedlagt.

Mental Talk 2024 afholdes i Herning fra den 4. til den 6. september 2025 under temaet "Hverdagsliv".

Foreningen Mental Talk

Mental Talk startede som en idé i 2019 og blev første gang gennemført i 2022. Ambitionen er at bryde tabuer, skabe åbenhed omkring mentale udfordringer og samle både fagprofessionelle, pårørende, brugere og politikere til dialog og videndeling.

Ansøgningen fra Mental Talk

I henvendelsen fra Foreningen Mental Talk ansøges om støtte til følgende tre initiativer til Mental Talk 2025:

1. Temaspor: "Kunstens helende kraft – Kultur som mental sundhedsfremme" (50.000 kr.)
2. Pårørende-indhold: "Styrk dem der støtter" (50.000 kr.)
3. Konference: Lettere Behandlingstilbud (25.000 kr.).

Det samlede beløb i ansøgningen er 125.000 kr. De enkelte initiativer er nærmere beskrevet i henvendelsen.

Finansiering af støtte til Mental Talk 2025

Region Midtjylland har i 2022, 2023 og 2024 på forskellig vis støttet arrangementet Mental Talk i Herning. I 2023 støttede Region Midtjylland Mental Talk-arrangementet med et beløb på i alt 175.000 kr. fordelt med 150.000 kr. i støtte og 25.000 kr. til køb af billetter til arrangementet. I 2024 støttede Region Midtjylland Mental Talk-arrangementet med 100.000 kr. Støtten blev både i 2023 og 2024 finansieret af 'Puljen til nye initiativer til øget lighed i sundhed'.

Den videre proces

Såfremt udvalg for lighed i sundhed foreslår, at der ydes økonomisk støtte til Mental Talk i 2025, vil administrationen forelægge sagen for regionsrådet til godkendelse. Forud for behandlingen i forretningsudvalget og regionsrådet vil sagen desuden blive behandlet i udvalg for nære sundhedstilbud og psykiatri- og socialudvalget.

Beslutning

Udvalg for lighed i sundhed anbefaler, at ansøgningen fra Mental Talk imødekommes med 125.000 kr. til støtte for Mental Talk 2025.

Henvendelsen sendes videre til politisk behandling i regionsrådet i august 2025.

Bilag

Ansøgning om støtte til Mental Talk 2025 til Region Midtjylland

Årsrapport Mental Talk 2024

Nye vedtægter for Foreningen Mental Talk

Punkt 4: Strategi for samarbejde med civilsamfundet

1-00-14-22

Resume

Udvalg for lighed i sundhed drøfter det fremadrettede samarbejde med civilsamfundet samt udviklingen af en strategi for arbejdet.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at det fremadrettede samarbejde med civilsamfundet drøftes.

Sagsfremstilling

Civilsamfundet og samarbejdet med civilsamfundsorganisationer spiller allerede i dag en stor rolle i sundhedsvæsenet og på hospitalerne, og der har fra politisk side været vist interesse i at udvikle samarbejdet med civilsamfundet yderligere.

På den baggrund ønskes en indledende drøftelse i udvalg for lighed i sundhed omkring, hvordan man i Region Midtjylland kan udvikle en strategi for samarbejdet med civilsamfundet. Målsætningen er, at strategien skal udarbejdes i løbet af 2026 med henblik på politisk godkendelse ultimo 2026.

Anders Kjærulff indleder drøftelsen med et oplæg.

Beslutning

Anders Kjærulff indledte drøftelsen med at præsentere nogle indledende tanker om udarbejdelse af en strategi for samarbejde med civilsamfundet.

Udvalget drøftede i forlængelse heraf nogle opmærksomhedspunkter, der er væsentlige, når en sådan strategi skal udarbejdes.

Det blev aftalt, at udvalg for lighed i sundhed præsenteres for et egentligt oplæg til en proces for arbejdet med en strategi for samarbejde med civilsamfundet på det kommende møde i udvalget i august 2025.

Punkt 5: Drøftelse af prøvehandling i samarbejde med Norddjurs Kommune

1-00-14-22

Resume

Udvalget drøfter det videre arbejde med en prøvehandling i samarbejde med Norddjurs Kommune.

Indstilling Direktionen indstiller,

at det videre arbejde med en prøvehandling i samarbejde med Norddjurs Kommune drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalg for lighed i sundhed har igangsat to samarbejdsprojekter med henholdsvis Struer Kommune og Norddjurs Kommune. I Norddjurs Kommune er samarbejdet forankret i Voksen- og Plejeudvalget.

Den 21. februar 2025 blev der afholdt et fællesmøde mellem politikerne fra udvalg for lighed i sundhed og Voksen- og Plejeudvalget, hjemmeplejen i Allingåbro og sygeplejersker fra Regionshospitalet Randers.

Fællesmødet tog udgangspunkt i oplevelser og viden, som nogle af politikerne har fået, da de har været ude at køre med en af hjemmesygeplejerskerne i Allingåbro. Derefter var der samtalesaloner, hvor deltagerne i mindre grupper drøftede nogle spørgsmål, der tog udgangspunkt i, hvad politikerne havde oplevet.

På baggrund af drøftelsen blev der peget på nogle konkrete indsatsområder, der kunne være relevante at arbejde videre med. Et af de indsatsområder handler om at oprette en sygeplejeklinik, så hjemmesygeplejersker i kommunen kan hente faglig sparring hos en geriatrisk sygeplejerske på hospitalet.

Det blev aftalt, at administrationen skulle arbejde videre med at beskrive en indsats med henblik på videre drøftelse på et kommende møde.

Beslutning

Udvalget drøftede det videre arbejde med en prøvehandling i samarbejde med Norddjurs Kommune.

Udvalget nåede frem til, at området allerede er under udvikling, dels i forhold til arbejdet i de kommende sundhedsråd og dels i forhold til den understøttelse af geriatrien, som blev udmøntet af regionsrådet som opfølgning på arbejdet i udvalg for styrkelse af det nære sundhedsvæsen.

Udvalg for lighed i sundhed besluttede derfor, at de ikke ønsker at arbejde videre med at etablere en ny prøvehandling.

Punkt 6: Gensidig orientering

1-00-14-22

Sagsfremstilling

Eventuelt og gensidig orientering fra udvalgets medlemmer:

- Opfølgning på dialog om sundhedsindsats på væresteder.

Beslutning

Eventuelt og gensidig orientering fra udvalgets medlemmer:

- Opfølgning på dialog om sundhedsindsats på væresteder: Det blev aftalt, at administrationen arbejder videre på et egentligt oplæg til et kommende møde i udvalget. Det er vigtigt, at dette samtænkes med det socialmedicinske team.
- Anders Kjærulff orienterede om en henvendelse fra Landdistrikternes Fællesråd: Udvalget bakkede op om, at Region Midtjylland går ind i projektet som netværkspartner under forudsætning af, at der ikke er bundet økonomi op på det.

Punkt 7: Mødedeltagelse

1-00-14-22

Beslutning

Alle var mødt, undtagen Per Møller Jensen, der havde meldt afbud.

Mødet blev hævet kl. 11.30.